

Tre relevante bøger om fedme

Williams G og Fruhbeck G (eds.)
Obesity: Science to Practice
 Wiley-Blackwell 2009.
 600 sider, ill.
 ISBN:
 978-0-4700-1911-5
 Pris i £ 123

Svendsen OL, Astrup A og Hansen GS
Adipositas – sygdom, behandling og organisation
 Munksgaard 2011.
 301 sider
 ISBN:
 978-8-7628-0966-6
 Pris i DDK 299 inkl. moms

Waters E, Swinburn B, Seidell J og Uauy R (eds.)
Preventing Childhood Obesity: Evidence Policy and Practice
 Wiley-Blackwell 2010.
 320 sider
 ISBN:
 978-1-4051-5889-3
 Pris i £ 69,50

Fedme, eller adipositas, er en lidelse med ophobning af fedt på kroppen og helbredsfølger af denne fedtophobning. Fedme er blandt verdens væsentligste årsager til lidelse og tidlig død, og fedme er i dag ansvarlig for flere kroniske sygdomme og dødsfald end rygning. I den vestlige verden, lider mere end halvdelen af den voksne befolkning af overvægt eller egentlig fedme, og trods en udbredt antagelse om, at fedme er selvforskyldt og blot en konsekvens af for meget mad og for lidt motion, er det helt klart, at fedme er en kompliceret lidelse, der opstår som følge af et samspil mellem forskellige livsstilsfaktorer, det omgivende miljø, sociale, kognitive og ikke mindst genetiske faktorer.

Fedmens store udbredelse og genetiske ophav til trods oplever mange overvægtige væsentlig social udstødelse, forskelsbehandling i sundheds- og socialvæsen og manglende ligestilling på jobmarkedet. Overvægtige børn mobbes og fravælges af deres kammerater, og undersøgelser viser, at de møder fordomme fra deres lærere og tillige fra såvel egne som andres forældre.

Påfaldende er det, at vi i dag faktisk er meget langt fra at have løst, hvad man kunne kalde "fedmens gåde". Vi har således ikke videnskabeligt belæg for, hvordan vi forebygger, at flere udvikler fedme, eller for, hvordan vi behandler fedme på lang sigt – fedmeoperationer, forbeholdt de få undtaget.

Dette er ikke alene et akademisk problemstilling og en fortsat opgave for forskningsfeltet, men tillige en væsentlig udfordring i forhold til, hvad vi skal kommunikere til befolkningen og vore patienter omkring forebyggelse og behandling af fedme. Der er således et uopfyldt behov for, at forskere, behandlere

og praktikere afprøver og ikke mindst dokumenterer effekter af nye veje til behandling og forebyggelse af fedme, ud fra devisen at fedme ikke er slapt vellevnet, men en sygdom med mange årsager og udvikles hos et stort antal mennesker, der skal behandles med respekt for den væsentlige sygdom, fedme er.

For den, der vil læse og vide mere om fedme, overvægt og adipositas, er der hjælp at hente i tre nyere bøger fra henholdsvis 2009, 2010 og 2011 – de to

første udgivet af John Wiley and sons Ltd (USA) og den seneste fra Forlaget Munksgaard (Danmark) – sidstnævnte den første grundbog nogen sinde skrevet helt på dansk.

Bøgerne dækker over mange af de samme emner og er skrevet af henholdsvis internationale og førende danske eksperter på området. For den fagligt meget interesserede er især svær-vægteren Obesity: Science to Practice fra 2009, med sine 600 tætskrevne sider værd at anbefale. Bogen beskriver detaljeret fedmens forekomst, årsager og konsekvenser, men naturligvis ud fra et internationalt snarere

end dansk synspunkt. Her er der mere hjælp at hente i den danske lærebog, der slet og ret hedder Adipositas – sygdom, behandling og organisation, som udkom i november sidste år. Bogen tager generelt udgangspunkt i danske opgørelser over fedmeforekomster, danske samfundsforhold (som fedtskat) og danske betingelser for forebyggelse og behandling

» Bogen tager udgangspunkt i danske opgørelser over fedmeforekomster, danske samfundsforhold (som fedtskat) og danske betingelser for forebyggelse og behandling

og danske betingelser for forebyggelse og behandling i primær- og sekundærsektorerne og er skrevet af flere end 40 forskellige forskere og praktikere på området.

Endelig kan også bogen Preventing Childhood Obesity: Evidence Policy and Practice fra 2010 anbefales til dem, der især vil tilegne sig eller opdatere deres viden om fedme i barndommen og de folkesundhedsmæssige perspektiver i forhold til forebyggelse.

God læselyst.

Berit L. Heitmann, professor, ph.d., Institut for Sygdomsforebyggelse, Region Hovedstaden

